

Aineistohallinnan linjaukset

8.10.2026

Yleiset tavoitteet

Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore on kulttuuripolitiikan tutkimuksen asiantuntija. Cuporen tehtävänä on tuottaa monipuolisesti taide- ja kulttuuripolitiikkaa koskevaa tietoa sekä toimia tiedonvälittäjänä ja keskustelun avaajana.

Laadukkaan tutkimustiedon tuottaminen edellyttää hyvää tutkimusaineistojen hallintaa. Cupore kehittää aineistojen hallintaa etiikan, tietoturvan ja avoimuuden näkökulmista. Tutkijoiden tulee käsitellä tutkimusaineistoja siten, että aineistojen käyttö ja niihin perustuvat tutkimustulokset ovat aina tarvittaessa tarkistettavissa.

Aineistohallinnan linjauksissa kuvataan ne tavoitteet ja toimenpiteet, joilla aineistojen hallintaa kehitetään. Tutkimusaineistojen hallinnasta huolehditaan tutkimusprosessin kaikissa vaiheissa: suunnittelussa, toteutuksessa, tallennuksessa, säilytyksessä ja jatkokäytössä. Tavoitteena on aineistojen entistä parempi hyödyntäminen niin tutkimusten aikana kuin niiden jälkeen.

Toimintaperiaatteet

Aineistohallinnan vastuut

Aineistohallinta ja aineistojen jatkokäytön edistäminen ovat olennainen osa Cuporen tutkimustoimintaa. Jokaiselle tutkimushankkeelle luodaan aineistohallintasuunnitelma, joka sovitetaan kunkin hankkeen vaatimusten mukaiseksi.

Linjauksissa sovittujen toimintaperiaatteiden tueksi Cuporelle on luotu aineistohallinnan ohjeet. Vastuu periaatteiden toteutumisesta on kaikilla tutkimusryhmän jäsenillä. Aineistohallinnan ohjeita päivitetään ja tarkennetaan tarvittaessa.

Yhteistyöhankkeissa hankkeen vastuutoimija vastaa aineistohallintasuunnitelmasta, ellei toisin sovita. Asiasta sovitaan sopimus- ja neuvotteluvaiheessa.

Cupore on sitoutunut noudattamaan yleisiä ihmistieteen tutkimusta koskevia eettisiä periaatteita. Periaatteista pidetään kiinni myös silloin, kun yhteistyötä tehdään muiden kuin tutkimusorganisaatioiden kanssa.

Ennen tutkimuksen aloitusta tarkistetaan, edellyttääkö tutkimus eettistä ennakkoarviointia. Arvioinnin tekee Cuporen tutkimuksen johtoryhmä, joka voi tarvittaessa konsultoida ulkopuolisia tahoja.

Aineistojen käsittely ja tallennus

Hyvä dokumentaatio aineiston keruusta ja käsittelystä varmistaa aineiston ja tutkimuksen laadun. Tutkimusaineistojen kuvailussa ja dokumentoinnissa noudatetaan Cuporen aineistohallinnan ohjeita.

Jokaisen Cuporen toteuttaman tutkimushankkeen aineistosta tallennetaan vähintään metatiedot. Aineistojen pitkäaikaissäilytyksen tarve ja säilytyspaikka arvioidaan tapauskohtaisesti. Jos pitkäaikaissäilytys katsotaan aiheelliseksi, käsitellään aineistoa pitkäaikaissäilytyksen vaatimusten mukaisesti.

Aineistojen säilytysaika määritellään käyttötarpeen ja jatkotutkimuksellisen merkityksen sekä tietosuojalain (2018/1050) vaatimusten perusteella.

Aineistojen omistus-, käyttö- ja tekijänoikeudet

Tutkimuksessa syntyvien aineistojen omistus-, käyttö- ja tekijänoikeus on lähtökohtaisesti Cuporella. Oikeuksista sovitaan sopimusvaiheessa ja/tai aineistohallintasuunnitelmaa laadittaessa ennen varsinaisen tutkimustyön käynnistymistä.

Tekijyydestä sopimisessa sovelletaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeistusta tieteellisten julkaisujen tekijyydestä sopimista.

Cuporen julkaisut ovat pääsääntöisesti avoimia ja ladattavissa Cuporen verkkosivuilta. Avoimuuden tasoon vaikuttavat eettinen arviointi sekä rahoittajien edellyttämä julkaisuustaso.

Henkilötietoja sisältävän tutkimusaineiston käyttöoikeudet määräytyvät lain vaatimusten mukaisesti. Tarvittaessa tutkittavilta pyydetään tutkimuslupa.

Tietoturva

Tutkimusaineistojen sisältö turvataan sekä teknisin ratkaisuin että käsittelemällä aineistoja tutkimuseettisten periaatteiden mukaisesti. Henkilötietoja sisältävien aineistojen hallinnoinnissa noudatetaan lain edellyttämiä menettelytapoja.

Aineistojen tietoturvavaatimuksista huolehditaan säilyttämällä aineistoja tietoturvalisessa paikassa ja varmistamalla, että aineistoon on pääsy ainoastaan tutkimustyötä tekeillä henkilöillä.

Tutkimuksen päätyttyä aineistot siirretään säilytettäväksi tietoturvaliseen paikkaan, poistamalla tarpeettomat henkilötiedot ja hävittämällä tarpeeton aineisto asianmukaisesti.

Koulutus ja tuki

Aineistohallinta edellyttää koulutusta ja tukea. Cupore huolehtii, että työntekijöille järjestetään aiheeseen liittyvää koulutusta.

Cuporen aineistohallinnantöryhmä vastaa ohjeistuksen päivittämisestä ja aiheeseen liittyvästä tiedottamisesta.